

Aluehallitus 28.11.2022 § 180

§ 180

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Syrjänen Markus
Rajahalme Ville

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2025 ja
2. merkitä tiedoksi liitteenä olevan taloussuunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan ja talousarvioaloitteet ja niihin annetut vastaukset.

Käsittely

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Räsänen teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Myllyniemi kannatti:

”Päätösehdotuksen kohta 1

”hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2025”

muutetaan muotoon

”hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2025 muutettuna siten, että esitykseen nähden tehdään seuraavat muutokset: Kotihoidon asiakasmaksut porrastetaan nykyisen Espoon ja Kirkkonummen maksutason mukaan vuodelle 2023. Muutoksen käyttötaloutta heikentävä vaikutus pohjaesitykseen verrattuna on noin 1,3 milj. euroa vuodelle 2023. Omaishoidon tuki harmonisoidaan alueen kuntien nykyisin, Espoon ja Kauniaisen, maksamien tukien ylimmälle tasolle. Muutoksen käyttötaloutta heikentävä vaikutus pohjaesitykseen verrattuna on noin 1,8 milj. euroa vuodelle 2023. Vammaisten ateria- ja ylläpitomaksujen esitettyjä korotuksia ei toteuteta vuonna 2023. Muutoksen käyttötaloutta heikentävä vaikutus pohjaesitykseen verrattuna on noin 0,45 milj. euroa vuodelle 2023. Palvelusetelihin esitettyä määrärahan lisäystä ei toteuteta. Muutoksen käyttötaloutta vahvistava vaikutus pohjaesitykseen verrattuna on noin 0,8 milj. euroa vuodelle 2023. Konsernihallinnon palvelualueen sisältä tehdään lisäsopeutus 2,2 milj. euroa vuonna 2023. Muutoksen käyttötaloutta vahvistava vaikutus pohjaesitykseen verrattuna on 2,2 milj. euroa vuodelle 2023. Yhteiset sosiaali- ja terveystaloudet palvelualueelta tehdään lisäsopeutusta 0,55 milj. euroa vuonna 2023. Muutoksen käyttötaloutta vahvistava vaikutus pohjaesitykseen verrattuna on 0,55 milj. euroa vuodelle 2023. Edellä kuvatut muutokset tarkoittavat käyttötalouden osalta pohjaesitykseen verrattuna +/- 0 tulosta. Vuoden

2023 alijäämät katetaan hyvinvointialueen strategian linjausten mukaisesti siten, että hyvinvointialueen talous on tasapainossa talouden suunnitelmakauden loppuun mennessä. Mahdollista valtion vuonna 2023 myöntämää lisärahoitusta käytetään koronasta johtuvien hoitojonojen purkamiseen esimerkiksi palvelusetelien määrärahaa korottamalla.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Puheenjohtaja tiedusteli kokoukselta, voidaanko 1. varapuheenjohtaja Räsänen tekemä muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska ei voitu, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat 1. varapuheenjohtaja Räsänen tekemää muutosehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän päätösehdotus sai 10 JAA-ääntä ja 1. varapuheenjohtaja Räsänen muutosehdotus 7 EI-ääntä.

JAA-äänen antoivat puheenjohtaja Laiho, 2. varapuheenjohtaja Wickström, sekä jäsenet Sahiluoma, Rehn-Kivi, Laakso, Lassus, Vehmanen, Uusitalo, Frantsi-Lankia ja Piirtola.

EI-äänen antoivat 1. varapuheenjohtaja Räsänen sekä jäsenet Juvonen Kivekäs, Nummelin, Hukari, Myllyniemi ja Pajuoja.

Koska esittelijän päätösehdotus oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

1. varapuheenjohtaja Räsänen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.15.

Jäsen Uusitalo saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.21.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Selostus

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Siten taloussuunnitelman 2023-2025 tulisi olla tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään suunnitelmavuoden 2025 loppuun mennessä.

Aluehallitus on kokouksessaan 10.10.2022 § 131 hyväksynyt suunnittelukehyksen vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman laadinnalle.

Aluehallituksen suunnittelukehykseen perustuva hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys julkaistiin 28.10.2022. Aluehallitus päätti kokouksessaan 31.10.2022 § 156 merkitä hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksen

tiedoksi ja antoi esityksen eteenpäin aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Neuvottelutoimikunnan taloussuunnitteluneuvottelut käynnistyivät 3.11.2022 ja jatkuivat 11.11.2022, 17.11.2022 ja 22.11.2022.

Taloussuunnitteluneuvotteluissa enemmistö valtuustoryhmistä päätyi neuvottelutulokseen, jonka perusteella hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitystä on päätetty muuttaa seuraavasti:

- kotihoidon asiakasmaksun porrastukseen 2,2 miljoonaa euroa
- omaishoidon tuen porrastukseen 1,2 miljoonaa euroa
- yhden miljoonan euron menovähennys ikäihmisten palveluiden palvelualueen sisältä
- vammaisten ateria- ja ylläpitomaksujen porrastukseen 200 000 euroa
- 100 000 euron menovähennys vammaisten palveluiden palvelualueen sisältä
- hoitojonojen purkamiseen palvelusetelien avulla 800 000 euroa
- ruotsinkielisten palvelujen kehittämiseen 100 000 euroa sekä
- HUS-yhtymälle 3,3 miljoonaa euroa.

Edellä kuvatut muutokset heikentävät käyttötaloutta yhteensä 6,7 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi sovittiin, että alijäämät tulee kattaa siten, ettei hyvinvointialuelain 123 §:n mukaiset arviointimenettelyn kriteerit täyty. Tämän myötä vuodelle 2024 on suunniteltu 1 milj. euroa ylijäämää, ja vuodelle 2025 69 milj. euroa ylijäämää. Tämä edellyttää merkittävää menojen kasvun hidastamista suunnitelmavuosina 2024-2025. Hyvinvointialuejohtajan alkuperäisessä talousarvioesityksessä vuosi 2024 oli 14 milj. euroa alijäämäinen, ja vuosi 2025 79 milj. euron ylijäämäinen.

Liitteet

- 1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025
- 2 Valtuustoryhmien välisten taloussuunnitteluneuvottelujen yhteenvetopöytäkirja 22.11.2022
- 3 Talousarvioaloitteet ja niihin annetut vastaukset vuoden 2023 talousarvioon ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelmaan liittyen

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria

Aluehallitus 31.10.2022 § 156

§ 156

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi hyvinvointialuejohtajan esityksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvioksi vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2023-2025 ja
2. antaa esityksen aluevaltuuston neuvottelutoimikunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Pöydälle jaettiin oheismateriaali "Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025".

Valmistelujohtaja Anttila saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.22.

Projektipäällikkö Jansson saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.23.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Siten taloussuunnitelman 2023-2025 tulisi olla tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään suunnitelmavuoden 2025 loppuun mennessä.

Aluehallitus on kokouksessaan 10.10.2022 § 131 hyväksynyt suunnittelukehyksen vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman laadinnalle. Suunnittelukehyksessä osoitetaan rahoitusennusteeseen perustuva yleislinjaus käyttötalouden menokehyksestä siten, että talouden tasapainotavoite tulee täytetyksi.

Taloussuunnitelman 2023-2025 suunnittelukehyksen keskeiset nostot

- Hyvinvointialueen talouden alijäämäennuste on merkittävä rahoituksen korjauseristä huolimatta. Alijäämää synnyttää erityisesti laskennallisen rahoituksen ja ennakoitujen tuotannon reaalikustannusten välinen ero hyvinvointialueuudistuksen voimaanastumisen alkuvaiheessa.
- Talouden saattaminen tasapainoiseksi vuosien 2023-2025 taloussuunnitelmassa edellyttää merkittäviä toiminnan sopeutuksia. Alijäämäennuste suunnittelukehyksessä on ollut vuodelle 2023 99,5 milj. euroa. Alijäämän kattaminen tapahtuisi vuosina 2024 ja 2025.
- Kehyslaskelman tulo- ja menoarvioissa on merkittäviä epävarmuuksia. Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen tulee keskittyä palvelutuotannon turvalliseen siirtoon ja liikkeenluovutuksen asianmukaiseen toteutumiseen. Talouden tasapainottamisen tarve ja toimenpiteet on tarkoituksenmukaista määritellä taloudellisen tilannekuvan tarkentuessa siirtymävaiheen jälkeen vuonna 2023.
- Myynti- ja maksutuottojen harmonisointi toteutetaan pääosin lain määrittelemälle korkeimmalle tasolle kuitenkin huomioiden mahdolliset maksuhelpotukset pienituloisille.

- Etuisuuksien ja avustusten harmonisointi toteutetaan mahdollisimman kustannusneutraalisti ja kokonaistaloudellisuus huomioiden. Valmistelu luo kuntakohtaisen vaikutustenarvioinnin edellä mainituista toimista niiden vaikutuksista nykyiseen tasoon.
- Hyvinvointialueen rahoituksessa huomioidaan maan hallituksen rahoituslain muutosesityksen mukainen yliopistosairaalaisä 16 milj. euroa vuosina 2024 ja 2025.
- HUS-yhtymän talousarviokehystä tarkastellaan yhtymän talousarviovalmistelun yhteydessä siten, että yhtymän palveluverkoston kohdistuvia palveluiden lopetuksia ei toteuteta. Yhtymän talousarviokehysten muutoksella on vaikutuksia hyvinvointialueen toimintakatekehukseen, mikä huomioidaan hyvinvointialueen taloussuunnittelun edetessä.

Hyvinvointialuejohtajan esitys talousarvioksi vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2023-2025

Hyvinvointialuejohtajan esitys talousarvioksi vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2023-2025 on valmisteltu aluehallituksen antaman suunnittelukehysten perusteella. Suunnittelukehysten vahvistamisen jälkeen keskeisenä muutoksena on ollut vuoden 2023 rahoituksen korjauserän kohdentaminen kirjanpidollisesti vuodelle 2023, kun aikaisemmin erä oli suunniteltu kohdennettavan vuodelle 2024. Kohdennusvuoden muutos ei vaikuta alijäämän kehittymiseen suunnitelmakaudella, mutta muuttaa alijäämän muodostumisen jaksotusta.

Toisena muutoksena on vuoden 2023 käyttötalouden toimintasuunnitelmien täsmentyminen budjettivalmistelussa, joka parantaa toimintakatetta noin 2,4 miljoonaa euroa. Kolmantena muutoksena on rahoituskulujen täsmentyminen, jossa on huomioitu todellinen lainanottotarve ja sen korkovaikutukset.

Esityksen keskeiset nostot ovat seuraavat:

- Vuoden 2023 alijäämäennuste on 64 milj. euroa ja vuonna 2024 14 milj. euroa. Vuonna 2025 ylijäämää ennakoitaan syntyvän 79 milj. euroa, jolla katetaan edellistä vuosilta syntyneet alijäämät.
- Alijäämien kattaminen edellyttää toiminnan sopeutuksia. Sopeutusten perusteella menojen kasvun tulee hidastua 1,5-1,8 prosenttiin vuodessa, kun ilman sopeutuksia kasvuennuste olisi vuodessa 4-5 prosenttia. Vuonna 2023 palvelutuotannon nettomenot (=toimintakate) ovat 1,7 mrd. euroa, vuonna 2024 1,8 mrd. euroa ja vuonna 2025 1,8 mrd. euroa.
- Sopeutuksista on määrä laatia suunnitelma vuoden 2023 aikana samassa yhteydessä palvelustrategian valmistelun kanssa. Poikkeuksellisen suuresta hallinnollisesta uudistuksesta johtuen suurien sopeutusten tekeminen ensimmäisen toimintavuotena on haastavaa palvelutuotannon turvallisen siirron näkökulmasta. Myös liikkeenluovutuksen toimintaperiaatteet rajoittavat sopeutusten tekemistä, sillä valtaosa palvelutuotannon kustannuksista muodostuu ostopalveluista, henkilöstökustannuksista ja toimitilakustannuksista, joihin vaikuttamista voimaanpanolaki siirtymäsäännöksineen merkittävästi rajoittaa. Siten sopeutukset ajoittuisivat pääosin

suunnitelmavuosille 2024 ja 2025. Sopeutuksia on kuitenkin tarkoituksenmukaista tehdä mahdollisuuksien mukaan jo talousarviovuodesta 2023 alkaen, jotta sopeutuksia kokonaisuudessaan saadaan jaksotettua pidemmälle aikavälille, ja siten ehkäistyä sopeutuskuorman kasautumista suunnitelmavuosille.

- Hyvinvointialueen investointimenot vuodelle 2023 ovat 37 milj. euroa, vuodelle 2024 41 milj. euroa ja vuodelle 2025 32 milj. euroa. Investoinnit täsmentyvät merkittävästi vuoden 2023 aikana palveluiden järjestämisen suunnitelmien valmistumisen myötä.
- Hyvinvointialue ottaa lyhytaikaista lainaa maksuvalmiuden turvaamiseksi ensimmäisenä vuonna 117 milj. euroa. Lisäksi pitkäaikaista lainaa ennakoidaan nostettavan 36 milj. euroa investointien rahoittamiseksi. Vuoden 2025 loppuun mennessä hyvinvointialueen lainakannan ennakoidaan olevan 100 milj. euroa.

Talousarvion ja -suunnitelman 2023-2025 käsittely hyvinvointialueella

Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käynnistää taloussuunnitteluneuvottelut 3.11.2022. Neuvotteluita jatketaan 10.11.2022 ja viimeinen neuvottelu on määrä pitää 17.11.2022.

Neuvotteluiden perusteella hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen tehdään tarvittaessa täsmennykset, jonka jälkeen aluehallituksen on määrä käsitellä talousarvio ja -suunnitelma kokouksessaan 28.11.2022.

Aluehallitus antaa esityksensä siten, että aluevaltuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta 13.12.2022. Aluevaltuusto käsittelee talousarvion yhteydessä myös maaliskuun loppuun mennessä toimitettujen talousarvioaloitteiden vastineet.

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Liitteet Oheismateriaali Tiedoksi Päätöshistoria

Aluehallitus 10.10.2022 § 131

§ 131

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. että taloussuunnitelma laaditaan strategiassa asetettavien tavoitteiden mukaisesti siten, että hyvinvointialueen talous on tasapainossa suunnitelmakauden loppuun mennessä;

2. hyväksyä edellä esitetyn tavoitteiden mukaisesti vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman toimintakatekehysten seuraavasti:

(1000€)	2023	2024	2025
Toimintakatekehys	-1 729 816	-1 761 008	-1 784 260
Arvioitu rahoitus	1 637 180	1 789 374	1 876 101
Nettorahoituserät	-2 138	921	2 484
Vuosikate	-94 773	29 288	94 325
Poistot	-4 761	-10 197	-13 881
Yli-/alijäämä (+/-)	-99 535	19 091	80 443

ja

3. todeta, että edellä esitetty toimintakatekehys perustuu seuraaviin toimenpidelinjauksiin ja oletuksiin:

- kehyslaskelman tulo- ja menoarvioissa on merkittäviä epävarmuuksia. Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen tulee keskittyä palvelutuotannon turvalliseen siirtoon ja liikkeenluovutuksen asianmukaiseen toteutumiseen. Talouden tasapainottamisen tarve ja toimenpiteet on tarkoituksenmukaista määrittellä taloudellisen tilannekuvan tarkentuessa siirtymävaiheen jälkeen vuonna 2023.

- vuoden 2025 tasolla kehyksen ja valtiovarainministeriön ennakoiman menojen kasvun erotus on noin 110 milj. euroa. Toimintakatekehys edellyttää merkittävää palvelutuotannon sopeuttamista,

- myynti- ja maksutuottojen harmonisointi toteutetaan pääosin lain määrittelemälle korkeimmalle tasolle,

- etuisuuksien ja avustusten harmonisointi toteutetaan kustannusneutraalisti ja kokonaistaloudellisuus huomioiden

- HUS-yhtymän vuoden 2023 talousarvio laaditaan yhtymäkokouksen 7.7.2022 päättämän valmistelukehysten mukaisesti,

- hyvinvointialueen rahoituksessa huomioidaan maan hallituksen rahoituslain muutosesityksen mukainen yliopistosairaalisä 16 milj. euroa vuosina 2024 ja 2025.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

”Aluehallitus päättää

1. että taloussuunnitelma laaditaan strategiassa asetettavien tavoitteiden mukaisesti siten, että hyvinvointialueen talous on tasapainossa suunnitelmakauden loppuun mennessä;

2. hyväksyä edellä esitetyn tavoitteiden mukaisesti vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman toimintakatekehysten seuraavasti:

(1000€)	2023	2024	2025
Toimintakatekehys	-1 729 816	-1 761 008	-1 784 260
Arvioitu rahoitus	1 637 180	1 789 374	1 876 101
Nettorahoituserät	-2 138	921	2 484
Vuosikate	-94 773	29 288	94 325
Poistot	-4 761	-10 197	-13 881
Yli-/alijäämä (+/-)	-99 535	19 091	80 443

ja

3. todeta, että edellä esitetty toimintakatekehys perustuu seuraaviin toimenpidelinjauksiin ja oletuksiin:

- kehyslaskelman tulo- ja menoarvioissa on merkittäviä epävarmuuksia. Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen tulee keskittyä palvelutuotannon turvalliseen siirtoon ja liikkeenluovutuksen asianmukaiseen toteutumiseen. Talouden tasapainottamisen tarve ja toimenpiteet on tarkoituksenmukaista määrittellä taloudellisen tilannekuvan tarkentuessa siirtymävaiheen jälkeen vuonna 2023.

- vuoden 2025 tasolla kehyksen ja valtiovarainministeriön ennakoiman menojen kasvun erotus on noin 110 milj. euroa. Toimintakatekehys edellyttää merkittävää palvelutuotannon sopeuttamista,

- myynti- ja maksutuottojen harmonisointi toteutetaan pääosin lain määrittelemälle korkeimmalle tasolle,

- etuisuuksien ja avustusten harmonisointi toteutetaan kustannusneutraalisti ja kokonaistaloudellisuus huomioiden ja

- hyvinvointialueen rahoituksessa huomioidaan maan hallituksen rahoituslain muutosesityksen mukainen yliopistosairaalisä 16 milj. euroa vuosina 2024 ja 2025.”

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho esitti, että asia palautetaan valmisteluun HUS:n talousarvion tarkentumista ja talouden sopeuttamisen porrastuksen uudelleentarkastelua varten.

Jäsen Piirtola kannatti puheenjohtaja Laihon esitystä asian palauttamisesta valmisteluun.

Koska oli tehty asian palautusta valmisteluun koskeva esitys, totesi puheenjohtaja, että seuraavien puheenvuorojen tulee koskea palautusta.

Koska puheenjohtajan esitystä asian palauttamisesta valmisteluun ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan nimenhuutoäänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat puheenjohtaja Laihon tekemää esitystä asian palauttamisesta valmisteluun, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 11 JAA-ääntä ja puheenjohtaja Laihon esitys asian palauttamisesta valmisteluun 6 EI-ääntä.

JAA-äänien antoivat jäsen Frantsi-Lankia, jäsen Hukari, jäsen Juvonen, jäsen Kivekäs, jäsen Lassus, jäsen Myllyniemi, jäsen Nummelin, jäsen Pajuoja, jäsen Rehn-Kivi, 1. varapuheenjohtaja Räsänen ja 2. varapuheenjohtaja Wickström.

EI-äänien antoivat jäsen Laakso, puheenjohtaja Laiho, jäsen Piirtola, jäsen Sahiluoma, jäsen Uusitalo ja jäsen Vehmanen.

Koska asian käsittelyn jatkaminen oli saanut nimenhuutoäänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että asian käsittelyä jatketaan.

Käsittelyn aikana jäsen Juvonen esitti, että asia jätetään pöydälle.

Jäsen Uusitalo kannatti jäsen Juvosen esitystä.

Koska oli tehty asian jättämistä pöydälle koskeva esitys, totesi puheenjohtaja, että seuraavien puheenvuorojen tulee koskea pöydälle panoa.

Koska jäsen Juvosen esitystä pöydälle panosta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan nimenhuutoäänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat jäsen Juvosen tekemää esitystä pöydälle panosta, tuli äänestää "EI".

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 11 JAA-ääntä ja jäsen Juvosen esitys pöydälle panosta 6 EI-ääntä.

JAA-äänien antoivat jäsen Frantsi-Lankia, jäsen Hukari, jäsen Kivekäs, jäsen Lassus, jäsen Myllyniemi, jäsen Nummelin, jäsen Pajuoja, jäsen Piirtola, jäsen Rehn-Kivi, 1. varapuheenjohtaja Räsänen ja 2. varapuheenjohtaja Wickström.

EI-äänien antoivat jäsen Juvonen, jäsen Laakso, puheenjohtaja Laiho, jäsen Sahiluoma, jäsen Uusitalo ja jäsen Vehmanen.

Koska asian käsittelyn jatkaminen oli saanut nimenhuutoäänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että asian käsittelyä jatketaan.

Käsittelyn aikana aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Räsänen teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Lisätään päätösehdotukseen uudeksi kohdaksi 4 seuraavaa:

4. lisäksi todeta kantanaan, että HUS-yhtymän talousarviokehystä on tarkasteltava yhtymän talousarviovalmistelun yhteydessä siten, että yhtymän palveluverkostoon kohdistuvia palveluiden lopetuksia ei toteuteta. Yhtymän talousarviokehysten muutoksella on vaikutuksia hyvinvointialueen toimintakehykseen, mikä huomioidaan hyvinvointialueen taloussuunnittelun edetessä.”

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Wickström kannatti 1. varapuheenjohtaja Räsäsen muutosehdotusta.

Käsittelyn aikana jäsen Myllyniemi teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Päätösehdotuksen kohta "Myynti- ja maksutuottojen harmonisointi toteutetaan pääosin lain määrittelemälle korkeimmalle tasolle" muutetaan muotoon "Myynti- ja maksutuottojen harmonisointi toteutetaan pääosin lain määrittelemälle korkeimmalle tasolle kuitenkin huomioiden mahdolliset maksuhelpotukset pienituloisille".

Jäsen Hukari kannatti jäsen Myllyniemen tekemää muutosehdotusta.

Käsittelyn aikana jäsen Myllyniemi teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Päätösehdotuksen kohta "Etuisuuksien ja avustusten harmonisointi toteutetaan kustannusneutraalisti ja kokonaistaloudellisuus huomioiden" muutetaan muotoon "Etuisuuksien ja avustusten harmonisointi toteutetaan mahdollisimman kustannusneutraalisti ja kokonaistaloudellisuus huomioiden. Valmistelu luo kuntakohtaisen vaikutustenarvioinnin edellä mainituista toimista niiden vaikutuksista nykyiseen tasoon".

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Wickström kannatti jäsen Myllyniemen tekemää muutosehdotusta.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Aluehallitus päättää lisäksi todeta kantanaan, että HUS-yhtymän talousarviokehystä on tarkasteltava yhtymän talousarviovalmistelun yhteydessä siten, ettei sopeutumistoimia kohdisteta ensisijaisesti palveluverkostoon".

Jäsen Laakso kannatti puheenjohtaja Laihon tekemää muutosehdotusta.

Koska ei ollut enempää pyydettyjä puheenvuoroja, puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi.

Koska käsittelyn aikana oltiin tehty useita muutosehdotuksia, totesi puheenjohtaja, että ensin vastakkain ovat 1. varapuheenjohtaja Räsänen ja puheenjohtaja Laihon tekemät muutosehdotukset.

Niiden, jotka kannattivat 1. varapuheenjohtaja Räsänen muutosehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat puheenjohtaja Laihon tekemää muutosehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä 1. varapuheenjohtaja Räsänen muutosehdotus sai 9 JAA-ääntä ja puheenjohtaja Laihon muutosehdotus 6 EI-ääntä. Lisäksi annettiin 2 tyhjää ääntä.

JAA-äänen antoivat jäsen Hukari, jäsen Kivekäs, jäsen Lassus, jäsen Myllyniemi, jäsen Nummelin, jäsen Pajuoja, jäsen Rehn-Kivi, 1. varapuheenjohtaja Räsänen ja 2. varapuheenjohtaja Wickström.

EI-äänen antoivat jäsen Laakso, puheenjohtaja Laiho, jäsen Piirtola, jäsen Sahiluoma, jäsen Uusitalo ja jäsen Vehmanen.
Tyhjän äänen antoivat jäsen Frantsi-Lankia ja jäsen Juvonen.

Koska 1. varapuheenjohtaja Räsänen muutosehdotus oli saanut nimenhuutoäänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi 1. varapuheenjohtaja Räsänen muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi, että seuraavaksi käsitellään jäsen Myllyniemen myynti- ja maksutuottoja koskeva muutosehdotus.

Niiden, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat jäsen Myllyniemen tekemää muutosehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä esittelijän päätösehdotus sai 6 JAA-ääntä ja jäsen Myllyniemen muutosehdotus 8 EI-ääntä. Lisäksi annettiin 3 tyhjää ääntä.

JAA-äänien antoivat jäsen Laakso, puheenjohtaja Laiho, jäsen Piirtola, jäsen Sahiluoma, jäsen Uusitalo ja jäsen Vehmanen.

EI-äänien antoivat jäsen Frantsi-Lankia, jäsen Hukari, jäsen Juvonen, jäsen Kivekäs, jäsen Myllyniemi, jäsen Nummelin, jäsen Pajuoja ja 1. varapuheenjohtaja Räsänen.

Tyhjän äänen antoivat jäsen Lassus, jäsen Rehn-Kivi ja 2. varapuheenjohtaja Wickström.

Koska jäsen Myllyniemen muutosehdotus oli saanut nimenhuutoäänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi jäsen Myllyniemen muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi, että seuraavaksi käsitellään jäsen Myllyniemen etuisuuksien ja avustusten harmonisointia koskeva muutosehdotus.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Myllyniemen muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi jäsen Myllyniemen muutosehdotuksen yksimielisesti.

Projektipäällikkö Virtanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.28.

Aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja Guzenina oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 11.36-11.42 ja 12.42-12.46.

Palvelualuejohtaja Suominen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.50.

Jäsen Juvonen oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.42-12.46.

Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Hyrkkö oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.52-12.55.

Projektipäällikkö Virtanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.08.

Jäsen Uusitalo poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.08.

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 13.08-13.15.

Esittelijän selostusosaan tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Aluehallitus päätti

1. että taloussuunnitelma laaditaan strategiassa asetettavien tavoitteiden mukaisesti siten, että hyvinvointialueen talous on tasapainossa suunnitelmakauden loppuun mennessä;

2. hyväksyä edellä esitetyn tavoitteiden mukaisesti vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman toimintakatekehysten seuraavasti:

(1000€)	2023	2024	2025
Toimintakatekehys	-1 729 816	-1 761 008	-1 784 260
Arvioitu rahoitus	1 637 180	1 789 374	1 876 101
Nettorahoituserät	-2 138	921	2 484
Vuosikate	-94 773	29 288	94 325
Poistot	-4 761	-10 197	-13 881
Yli-/alijäämä (+/-)	-99 535	19 091	80 443

ja

3. todeta, että edellä esitetty toimintakatekehys perustuu seuraaviin toimenpidelinjauksiin ja oletuksiin:

- kehyslaskelman tulo- ja menoarvioissa on merkittäviä epävarmuuksia. Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen tulee keskittyä palvelutuotannon turvalliseen siirtoon ja liikkeenluovutuksen asianmukaiseen toteutumiseen. Talouden tasapainottamisen tarve ja toimenpiteet on tarkoituksenmukaista määrittellä taloudellisen tilannekuvan tarkentuessa siirtymävaiheen jälkeen vuonna 2023.

- vuoden 2025 tasolla kehyksen ja valtiovarainministeriön ennakoiman menojen kasvun erotus on noin 110 milj. euroa. Toimintakatekehys edellyttää merkittävää palvelutuotannon sopeuttamista,

- myynti- ja maksutuottojen harmonisointi toteutetaan pääosin lain määrittelemälle korkeimmalle tasolle kuitenkin huomioiden mahdolliset maksuhelpotukset pienituloisille,

- etuisuuksien ja avustusten harmonisointi toteutetaan mahdollisimman kustannusneutraalisti ja kokonaistaloudellisuus huomioiden. Valmistelu luo kuntakohtaisen vaikutustenarvioinnin edellä mainituista toimista niiden vaikutuksista nykyiseen tasoon, ja

- hyvinvointialueen rahoituksessa huomioidaan maan hallituksen rahoituslain muutosesityksen mukainen yliopistosairaalalisä 16 milj. euroa vuosina 2024 ja 2025 ja

4. lisäksi todeta kantanaan, että HUS-yhtymän talousarviokehystä on tarkasteltava yhtymän talousarviovalmistelun yhteydessä siten, että yhtymän palveluverkoston kohdistuvia palveluiden lopetuksia ei toteuteta. Yhtymän talousarviokehysten muutoksella on vaikutuksia hyvinvointialueen toimintakehukseen, mikä huomioidaan hyvinvointialueen taloussuunnittelun edetessä.

Selostus

Suunnittelukehysten laadinnan tausta

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Siten taloussuunnitelman 2023-2025 tulisi olla tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään suunnitelmavuoden 2025 loppuun mennessä.

Suunnittelukehyyksen tehtävänä on linjata reunaehdot hyvinvointialueen taloussuunnitelman laadinnalle. Suunnittelukehyyksessä osoitetaan rahoitusennusteeseen perustuva yleislinjaus käyttötalouden menokehyyksestä siten, että talouden tasapainotavoite tulee täytetyksi. Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys valmistellaan aluehallituksen antaman suunnittelukehyyksen perusteella.

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuun on määrä siirtyä kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Taloussuunnitelma 2023-2025 on hyvinvointialueuudistuksen siirtymävaiheen taloussuunnitelma, jota on valmistelu poikkeuksellisesti yhteistyössä Länsi-Uudenmaan kuntien ja kuntayhtymien kanssa. Kunnat ja kuntayhtymät ovat valmistelleet hyvinvointialueen ohjeiden perusteella runkobudjetit, jotka on hyvinvointialueen omassa taloussuunnittelussa yhdistetty vastaamaan hyvinvointialueen organisaatorakennetta. Tämän perusteella on muodostettu hyvinvointialueen koetalousarvio. Samassa yhteydessä on käynnistetty työ budjettitietojen yhtenäistämistä ja täsmentämisestä.

Taloudelliset lähtökohdat taloussuunnitelman 2023-2025 suunnittelukehyykselle

Koetalousarviossa on esitetty ennakkollinen talouden ennuste hyvinvointialueen talouden kehittymisestä vuosina 2023-2025. Koetalousarvion mukainen talouden ennuste on niin sanotun perusuran mukainen eli se ei sisällä käyttötalouden tasapainotuksia ja siinä on huomioitu nykyennusteen mukainen yleiskatteisen rahoituksen kehitys.

Koetalousarvion perusteella taloussuunnitelman 2023-2025 ennakoitaan toteutuvan merkittävästi alijäämäisenä. Talousarviovuonna 2023 alijäämää ennakoitaan syntyvän yli 100 milj. euroa. Vuosina 2024 ja 2025 hyvinvointialueen rahoitusta tullaan tarkistamaan rahoituslain mukaisesti, joka pienentää suunnitelmavuosien alijäämäennustetta, mutta ei riittävästi.

Talousarvion valmisteluun sisältyy siirtymävaiheessa epävarmuutta sillä talousarvion lähtötiedot perustuvat nykyisten kuntaorganisaatioiden ennakkovalmisteluun. Poikkeuksellisen suuresta hallinnollisesta uudistuksesta johtuen suurien sopeutusten tekeminen ensimmäisen toimintavuotena on haastavaa palvelutuotannon turvallisen siirron näkökulmasta. Myös liikkeenluovutuksen toimintaperiaatteet rajoittavat sopeutusten tekemistä, sillä valtaosa palvelutuotannon kustannuksista muodostuu ostopalveluista, henkilöstökustannuksista ja toimitilakustannuksista, joihin vaikuttamista voimaanpanolaki siirtymäsäännöksineen merkittävästi rajoittaa. Siten taloussuunnitelmaan 2023-2025 sisältyvät sopeutukset ajoittuisivat pääosin suunnitelmavuosille

2024 ja 2025. Sopeutuksia on kuitenkin tarkoituksenmukaista tehdä mahdollisuuksien mukaan jo talousarviovuodesta 2023 alkaen, jotta sopeutuksia kokonaisuudessaan saadaan jaksotettua pidemmälle aikavälille, ja siten ehkäistyä sopeutuskuorman kasautumista suunnitelmavuosille. Tämä maltillistaa oleellisesti yksittäiselle vuodelle kohdentuvia toimenpiteitä.

Talouden sopeuttamista voidaan lähestyä menojen kasvua hillitsemällä ja tuottoja kasvattamalla. Myös lisärahoituksen anominen valtiolta on mahdollista, mutta rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että hyvinvointialue on tehnyt omaehtoisen sopeutussuunnitelman, toimeenpannut sitä ja osoittanut hyvinvointialueen rajallisen kyvyn sopeuttaa toimintaansa riittävällä tavalla. Tämän perusteella lisärahoitusta ei voida tässä vaiheessa pitää toteuttavissa oleva keinona taloussuunnitelman 2023-2025 tasapainottamiseksi.

Lisäksi on huomioitava, että suunnittelukehyksessä on huomioitu HUS-yhtymän yhtymäkokouksen 7.7.2022 päätöksen mukainen menokehys. Yhtymäkokouksen päätöksen mukaisesti kehystä tarkastellaan talousarviovalmistelun yhteydessä.

Hyvinvointialueen strategia vahvistetaan loppuvuonna 2023 ja sen perusteella on määrä käynnistää palveluiden järjestämistä ohjaavan palvelustrategian valmistelu. Palveluiden järjestämistä ohjaavien asiakirjojen perusteella hyvinvointialueella laadittaisiin vuonna 2023 konkreettiset sopeutussuunnitelmat suunnitelmavuosien tasapainottamiseksi. Sopeutustarve tulee täsmentymään hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana, kun hyvinvointialueelle tosiasiallisesti siirtyvät kustannukset ja suunnitelmavuosien rahoituksen ennuste tarkentuvat.

Hallintosäännön 137 § mukaan aluehallitus hyväksyy suunnittelukehykset talousarvion ja taloussuunnitelman laatimista varten.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria